

A בס"ד
Intro

Today we will Be"H learn ס"ח of דף of קידושין.
Some of the topics we will learn about include:

כל העריות לא תפסי בה קידושין
Kiddushin is not effective with all forbidden unions
punishable by כרת; however,
נדה תפסי בה קידושין
נדה is an exception.

A

כל העריות
לא תפסי בה קידושין

נדה
תפסי בה קידושין

B The Gemara discusses whether Kiddushin is possible with women forbidden by various lesser prohibitions, including:

יבמה, a woman who is bound to her late husband's brother;

חייבי לאוין, women prohibited by a negative commandment, with the possible exception of אלמנה לכה"ג, the marriage of a גדול to a widow;

חייבי עשה, women prohibited by a positive commandment, with the possible exception of בעולה לכה"ג, the marriage of a גדול to a woman who is not a בתולה;

ז' אומות, members of the seven nations that occupied Eretz Yisroel;
שפחה כנענית, a non-Jewish slave-woman; and
נכרית, a non-Jewish woman.

ולד שפחה ונכרית כמותה
The Gemara offers several sources that the child of a non-Jewish woman or slave-woman is not Jewish.

B

Kiddushin with women forbidden by lesser prohibitions

יבמה חייבי לאוין חייבי עשה ז' אומות

ולד שפחה ונכרית כמותה

1 So let's review...

The Mishnah on ס"ז דף said
 כל מקום שאין לה עליו קידושין
 הולד ממזר
 זה הבא על אחת מכל העריות שבתורה
 Marriage with a ערוה is ineffective, and the Gemara
 derives this from a היקש:
 מה אחות אשה לא תפסי בה קידושין
 אף כל העריות כולם לא תפסי בה קידושין
 All עריות are compared to אשה אחות, and so an attempt at
 marriage with ANY of the עריות is not effective.

1

כל מקום שאין לה עליו קידושין
 הולד ממזר
 זה הבא על אחת מכל העריות שבתורה

Marriage with a ערוה is ineffective
 and the Gemara derives this from a היקש:

מה אחות אשה לא תפסי בה קידושין
 אף כל העריות כולם לא תפסי בה קידושין

2

The Gemara cites an exception to this rule:
 הכל מודים בבא על הנדה
 שאין הולד ממזר
 Although relations with a נדה is punishable by כרת, a child
 from such a union is NOT a ממזר, because
 כל שאין עליו קידושין
 הולד ממזר
 Only the child from a union where marriage is not
 effective is a ממזר; but
 נדה
 קידושין תופסין בה
 Marriage with a נדה IS effective, as the Pasuk says
 ותהי נדתה עליו
 אפילו בשעת נדתה
 תהא בה הויה
 Therefore, אין הולד ממזר, משום

2

The Gemara cites an exception to this rule:

הכל מודים בבא על הנדה
 שאין הולד ממזר

Although relations with a נדה
 is punishable by כרת

Because

כל שאין עליו קידושין - הולד ממזר
 but

נדה - קידושין תופסין בה:

as the Pasuk says:

ותהי נדתה עליו

אפילו בשעת נדתה תהא בה הויה

Nevertheless,

עריות

מקשינן לאחות אשה
 ולא מקשינן לנדה

Because

קולא וחומרא לחומרא מקלינן

Nevertheless,

מקשינן לאחות אשה
 ולא מקשינן לנדה

We compare all עריות to אשה אחות, and invalidate their
 marriages, and we do NOT compare them to נדה, and
 validate their marriages, because

קולא וחומרא לחומרא מקשינן

We rather adopt the stringent comparison, and consider
 their child a ממזר.

3 The Gemara offers a second source for כל העריות כולם לא תפסי בה קידושין ק"ו מיבמה מה יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה קידושין חייבי מיתות וחייבי כריתות לא כל שכן It is merely a לאו to have relations with a יבמה, and yet Kiddushin with her is not effective, as the Pasuk says לא תהיה אשת המת החוצה לא תהא בה הויה לזר Therefore, it certainly follows that Kiddushin should not be effective with עריות, who are punishable by death.

3 A second source for כל העריות כולם לא תפסי בה קידושין:

ק"ו מיבמה

מה יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה קידושין

חייבי מיתות וחייבי כריתות לא כל שכן

לא תהיה אשת המת החוצה
לא תהא בה הויה לזר

4 The Gemara discusses whether Kiddushin is effective with חייבי לאוין ועשה: The Pasuk says כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה A person with two wives cannot grant firstborn status to the child of his favored wife; and the Gemara explains אהובה בנישואיה שנואה ששנואה בנישואיה The term שנואה refers to a prohibited wife, and the Gemara points out וקאמר רחמנא כי תהיין The Torah explicitly states that although she is prohibited, Kiddushin with this woman IS effective.

4 Kiddushin with לאוין ועשה:

כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה

שנואה בנישואיה Prohibited wife

אהובה בנישואיה Permitted wife

וקאמר רחמנא כי תהיין
The Kiddushin IS effective

About whom the Pasuk is speaking...

According to the חכמים, who hold קידושין תופסין בחייבי לאוין

חייבי לאוין and חייבי עשה and the child is not a ממזר

The Gemara now elaborates about whom the Pasuk is speaking: According to the חכמים, who hold קידושין תופסין בחייבי לאוין The Pasuk can be referring to לאוין, and חייבי לאוין, and certainly עשה, are effective, and the child is not a ממזר.

5 However, רבי עקיבא holds אין קידושין תופסין בחייבי לאוין Kiddushin with חייבי לאוין is NOT effective, and the child IS a ממזר. Therefore, he will interpret the Pasuk as referring to one of the following:

1. אלמנה לכ"ג
א"ת רבי עקיבא holds that ר' סימאי קידושין תופסין באלמנה לכ"ג A כהן גדול can be מקדש a widow, although she is prohibited by a לאו, because the Pasuk says לא יחלל חילולין עושה ואין עושה ממזרות Children from this union are only חללים, not ממזרים.

However, רבי ישבב maintains that according to רבי עקיבא כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר The children of any prohibited union, including אלמנה לכהן גדול, are ממזרים.

5 However, רבי עקיבא holds אין קידושין תופסין בחייבי לאוין and the child IS a ממזר

He will interpret the Pasuk as referring to one of the following:

1

אלמנה לכ"ג

רבי עקיבא agrees that ר' סימאי קידושין תופסין באלמנה לכ"ג

לא יחלל

חילולין עושה ואין עושה ממזרות

However, רבי עקיבא maintains that according to ר' ילבב כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר

6 2. Therefore, we must say that the Pasuk is referring to חייבי עשה Because according to one understanding of רבי ישבב, רבי עקיבא agrees קידושין תופסין בחייבי עשה Kiddushin IS effective with women only prohibited by a positive commandment.

However, according to another understanding of רבי ישבב, רבי עקיבא holds אין קידושין תופסין בחייבי עשה Kiddushin is NOT effective with women prohibited by a positive commandment.

6 2 חייבי עשה According to one understanding of רבי ילבב, רבי עקיבא agrees קידושין תופסין בחייבי עשה

However, according to another understanding of רבי ילבב, רבי עקיבא holds אין קידושין תופסין בחייבי עשה

7 3.
Therefore, we must say that the Pasuk is referring to בעולה לכ"ג
בטולה רבי עקיבא agrees that a כהן גדול CAN be מקדש a woman who is not a בטולה, because
הוי ליה עשה שאין שוה בכל
The obligation to marry a בטולה is relatively lenient, since it only applies to a כהן גדול.
=====

7

3

בעולה לכ"ג
A כהן גדול CAN be מקדש a woman who is not a בטולה

Because
כוי איב עלב לאין לוב בל
The obligation to marry a כהן גדול is relatively lenient, since it only applies to a כהן גדול

8 The Mishnah on דף ס"ז concludes:
וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קידושין
If the woman cannot marry ANY ישראל, הולד כמותה
The child's lineage follows the mother, ואיזה זה
זה וולד שפחה ונכרית
Specifically, Kiddushin with a maidservant or non-Jewish woman is not effective.

8

אלני

וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קידושין
If the woman cannot marry ANY ישראל
הולד כמותה ואיזה זה זה וולד שפחה ונכרית

שפחה לא תפסי בה קידושין
Because regarding עבדים the Pasuk says שבו לכם פה עם החמור עם הדומה לחמור
Slaves are compared to animals, and Kiddushin with them is not effective.
And ולדה כמותה is derived from the Pasuk האשה וילדיה תהיה לאדוניה

שפחה לא תפסי בה קידושין
Because regarding עבדים the Pasuk says שבו לכם פה עם החמור
עם הדומה לחמור
Kiddushin with them is not effective

ולדה כמותה is derived from the Pasuk האשה וילדיה תהיה לאדוניה

The Gemara cites the sources:
שפחה לא תפסי בה קידושין
Because regarding עבדים the Pasuk says שבו לכם פה עם החמור עם הדומה לחמור
Slaves are compared to animals, and Kiddushin with them is not effective.
And ולדה כמותה is derived from the Pasuk האשה וילדיה תהיה לאדוניה

9

Similarly,

נכרית

לא תפסי בה קידושין

And the Gemara cites two sources:

1.

The Pasuk says regarding the שבעה אומות, the seven nations that occupied Eretz Yisroel:

לא תתחתן בהם

Marriage with them is not effective.

Additionally,

ולדה כמותה

Her child is not Jewish, as the Pasuk says

כי יסיר את בנך מאחרי

You should not marry a non-Jew because he will cause your child to serve זרה, implying

בנך הבא מישראלית קרוי בנך

The child of a Jewish woman and a non-Jewish man is called בנך, your child, and is Jewish.

However, the Torah does not warn about the child of a non-Jewish mother and a Jewish father; indicating

אין בנך הבא מן העובדת כוכבים

קרוי בנך אלא בנה

Her child is NOT Jewish.

9

Similarly,

נכרית

לא תפסי בה קידושין

Two sources:

1

לפיכך אומות:

לא תתחתן בהם

Marriage with them is not effective

Additionally,

ולדה כמותה

כי יסיר את בנך מאחורי

Implying

בנך הבא מישראלית קרוי בנך

אין בנך הבא מן העובדת כוכבים

קרוי בנך אלא בנה

10 The Gemara points out that although
 הוא בשבעה גוים כתיב
 This Pasuk refers only to the seven nations of Eretz
 Yisroel, this also applies to all other non-Jews, because
 the Pasuk explains its reasoning
 כי יסיר את בנך
 So that the child should not go astray;
 לרבי שמעון דדריש טעמא דקרא
 לרבות כל המסירים
 holds that we always expound Halachos based
 on the Torah's reasons. Therefore, the Torah tells the
 reason for this Halachah in order to include all others who
 may cause the child to go astray, namely all other
 non-Jews.

However,
 רבנן
 לא דרשי טעמא דקרא
 The רבנן do not expound the Torah's reasoning. Therefore,
 2.

They derive
 נכרית
 לא תפסי בה קידושין
 From the following Pasuk:
 'ואחר כן תבוא אליה ובעלתה וגו'
 מכלל דמעיקרא לא תפסי בה קידושין
 Kiddushin is only possible after the תואר, the non-Jew-
 ish woman captured in battle, converts, but not before.

Additionally,
 ולדה כמוותה
 Her child is not Jewish, as the Pasuk says
 כי תהיין לאיש גוי וילדו לו
 And we derive the following principle:
 כל היכא דקרינן ביה כי תהיין
 קרינן ביה וילדו לו
 וכל היכא דלא קרינן ביה כי תהיין
 לא קרינן ביה וילדו לו
 The children are considered "his", i.e. Jewish, only if
 Kiddushin with the mother is effective.

10 *The Gemara points out*
 Although
הוא בשבעה גוים כתיב
לרבי שמעון דדריש טעמא דקרא
לרבות כל המסירים

However,
רבנן לא דרשי טעמא דקרא

2
נכרית
לא תפסי בה קידושין
 ואחר כן תבוא אליה ובעלתה וגו'
 מכלל דמעיקרא לא תפסי בה קידושין

ולדה כמוותה

כי תהיין לאיש גוי וילדו לו
 כל היכא דקרינן ביה כי תהיין
 קרינן ביה וילדו לו
 וכל היכא דלא קרינן ביה כי תהיין
 לא קרינן ביה וילדו לו